

ORDONNANTIE

VAN DE KEYSERINNE DOUAIRIERE ENDE
KONINGINNE.

Van den 15 September 1773.

*Rakende de Goederen ende Effecten toebehoort hebbende
aen de gewesene Jésuiten.*

MARIA THERESIA by de gratie Godts, Rooms-Keyserinne Douairiere, Coninginne van Duytslandt, van Hongariën, van Bohemen, van Dalmatien, van Croatien, van Esclavonien, van Galitzie ende van Lodomire, &c. Arts-Hertoginne van Oostenryck; Hertoginne van Bourgogne, van Lothryck, van Brabant, van Limbourg, van Luxembourg, van Guelder, van Milaenen, van Stirien, van Carinthien, van Carniolen, van Mantua, van Parma ende Plaifance, van VVirtemberg, van hoogh ende leegh Silesien, van Aufchwitz ende van Sator, &c. Princeffe van Suabe ende van Transilvanie; Marck-gravinne van 't H. Rooms Ryck, van Bourgau, van Moravie, van hoogh ende leegh Lufatie; Gravinne van Habspourg, van Vlaenderen, van Artois, van Tirol, van Henegauw, van Namen, van Ferrete, van Kybourg, van Gorice ende van Gradisca; Landt-gravinne van Alsatien; Vrouwe van de Marche van Slavonien, van Port-Naon, van Salins ende van Mechelen; Hertoginne van Lorreyen ende van Bar; Groote Hertoginne van Toscanen. De vernieting van het Orden der Jესuiten, uytgesproken door de Bulle van onsen H. Vaeder den Paus, beginnende *Dominus ac Redemptor*, waer van Wy de uytvoering hebben bevolen by Onse opene Brieven van den 13 deser maendt, vereyscht

dat men middelen aanwend tot de behoudenisfe der goederen ende effecten aan dit Orden toebehoort hebbende, ofte aan de huysen, de welcke van het selven afhanghelyck waeren, t'ghenen Wy des te nootfaeckelycker oordeelen dat Wy insgelyckx schuldigh syn forge te dragen voor de volbrenging der Godvruchtige Fondatien, waer mede de huysen van het Orden sich belast vonden, alsmede voor de verskering van desselfs crediteuren, ende eyndelyck voor den intrest selfs der gewesene Jesuiten, welckers onderhout moet genomen worden op het innekomen van het Collegie, ofte van het Huys alwaer sy woonachtig waeren, met opsigte noghtans tot de middelen ende lasten van het selven Huys. VVy hebben, by advies van onsen Raede geordonnert in Brabant, ende ter deliberatie van onsen seer-lieven ende seer-Beminden Schoon-Broeder ende Neve, CAREL-ALEXANDER, Hertogh van Loreynen ende van Bar, Grooten-Meester van het Duyts-Orden, onsen Stadthouder, Gouverneur ende Capiteyn Generael der Nederlanden, geordonneert ende gestatueert, ordonneren ende statueren de naervolgende punten ende artikelen.

E E R S T E N A R T I K E L.

De Huerders, Paghters, ofte andere die op wat titel het soude mogen wesen, bezitten eenige Huysen, Landen, Boffchen, Molens, ofte andere goederen hoedanig die souden mogen wesen, toebehoort hebbende gedurende de twelf laest voorgaende jaeren aan de gewesene Jesuiten het zy van onse Dominatie, ofte aan eenige van hunne Huyfen gelegen in vremde Landen, fullen de selve moeten schriftelyck overbrengen aan de Raeden Fiscaelen der Provincie binnen den tydt van vyfthien daegen te beginnen met den dagh der publicatie van onse tegenwoordige Ordonnantie, uytdruckende den tydt ofte datum ende den termyn hunder paght, ofte andere acten uyt crachte van welcke sy de selve goederen behouden, mitsgaders het beloop van het jaerelyckx innekomen dier, op pene ten laste der overtredders, van te verbeuren eene amende equivalent aan de weirde van het innekomen van dry jaeren van hun rendagie ofte andere genieting.

Wy gebieden aen alle ende een iegelyck van wat staet ofte conditie sy zyn , die onder hunne maght souden kunnen hebben eenigh comptant gelt, Silverwerck, Boecken, Papieren, ofte eenige andere roerende effecten hoedanig de selve soude mogen wesen, toebehoort hebbende aen de gewesene Jesuiten gedurende de twelf laest voorgaende jaeren, de selve insgelyckx binnen de vyfthien daeghen over te brengen aen de Raeden Fiscaelen der Provincie, hun ten dien eynde ter handt stellende nauwkeurige ende gedetailleerde lyften van de selve roerende effecten, ende uytdruckende den precisen tyd wanneer de selve hun syn toegekomen ende van wie; op pene ten laste der overtreders van te verbeuren eene amende van het dobbel der weirde van de verswegene effecten.

I I I.

Wy willen dat alle onse onderfaten die schuldenaers souden kunnen zyn van de gewesene Societeyt der Jesuiten, ofte die desselfs schuldenaers souden kunnen hebben geweest gedurende de twelflaestt voorgaende jaeren, sullen hebben over te brengen binnen de vyfthien daegen aen de Raden Fiscaelen der Provincie alwaer sy woonachtigh syn, het beloop hunder schuld, de oorfaecke dier, ende den tyd ofte datum ende het beloop der betaelingen die sy souden kunnen hebben gedaen tot aflossing, quytting, ofte op rekening, met uytdrucking van den persoon aen den welcken sy de penningen sullen hebben overgelevert; op verbeurte eender boete gelyck aen de betaeling der schulden, de welcke sy sullen verswegen hebben, het zy de selve noch in wesen zyn ofte reets gequeten.

I V.

Alle de boeten gestatueert by de dry voorgaende artikelen, sullen wesen ten profyte van den aenbrenger alleen, ende desselfs naem sal geheym gehouden worden.

V.

Eyndelyck Wy belasten de Staeten onser Provinciën, de Magistraeten der Steden ende Casselryen, de VVethouders der Vlecken, Dorpen, Gemeyntens ende andere publiecke administratien, insgelyckx binnen de vyfthien daegen over te brengen aen de Raden Fiscaelen der Pro-

vincie , eenen nauwkeurigen Lyft der Renten toebehoorende aen de gewesene Jefuiten , ten lafte van elcke administratie , mitfgaeters van de Pensioenen die men aen de selve betaelde , het fy voor de onderwyfing der jonckheyt ofte andersints , uytdruckende den tyd ofte datum , ende den titel der Constitutie deser Renten ofte Pensioenen.

Ontbieden daer omme ende bevelen aen onse seerlieve ende getrouwe die Cancelier ende Luyden van onsen Raede van Brabant , Gouverneur van Limbourg , ende alle andere onse Justicieren , Officieren , ende Onderdaenen die het aengaen magh , dat fy dese onse tegenwoordige Ordonnantie onderhouden ende achtervolgen , ende de selve stiptelyck doen onderhouden ende achtervolgen , sonder verdragh , faveur , ofte dissimulatie. *WANT ONS ALSOO GELIEFT.* Des t'oirconden hebben Wy aen dese tegenwoordige doen hangen onsen grooten Segel. Gegeven binnen onse Stadt Brussel den 15. September in't jaer ons Heere 1773 , ende van onse Rycken het dry-en-dertigste. VVas gearapheert , *CRUMP. Vt.* Leeger stondt : *BY DE KEYSERINNE DOUAI-RIERE ENDE CONINGINNE* in haeren Raede ; *Was onderteeckent* , E. DE ROBIANO , ende den Grooten Segel van Haere Majestyt , gedrukt in rooden wassche , daer aen uythangende aen dubbelen steerte van Parckement.

TOT BRUSSEL, UYT DE KONINGLYKE DRUCKERYE.

*Men vint-se by A. D'OURS , Boeck-drucker ende
Boeck-verkooper in de Pondermerckt.*

PRYS EENEN STUYVER.
